

Comissió de Balanç social

Nº ind	Indicador	Resultat Quantitatiu	Resultat Qualitatiu	Resultat ponderació absoluta
ind7	Indicador de % de dependència de subvencions	10	Felicitats! El vostre projecte és altament autònom i la vostra dependència de subvencions és mínima.	3,00%
ind90	En els exercicis en què la vostra activitat ha tingut beneficis, com es reparteixen?	10	L'ESS defensa la reinversió dels possibles beneficis i la redistribució de la riquesa. Seguiu així, destinant els vostres beneficis a la millora, a l' ampliació del projecte o al suport d'altres iniciatives solidàries entre d'altres.	1,00%
ind3	Indicador de % de persones de l'organització disgregat per sexe	6	Encara que l'equilibri entre homes i dones en la vostra organització és correcte, us encoratgem a treballar per facilitar la adhesió de més dones. La paritat no és condició única per assolir l'equitat de gènere, però si necessària.	1,20%
ind12	Indicador de % de persones que han participat en l'aprovació del pla de Gestió i del Pressupost Anual disgregat per sexe	0	Atenció! La participació en la vostra organització està altament masculinitzada. Recomanem que implanteu mecanismes de participació per encoratjar una major implicació de dones a la vostra organització	0,00%
ind13	Indicador de % de persones que han participat en l'aprovació del pla de Gestió i del Pressupost Anual	0	Per garantir una major participació a la vostra organització, hauríeu d'impulsar noves estratègies per a tenir més implicació de la vostra base social.	0,00%
ind58	Són públics per a les persones treballadores els salaris i altres remuneracions?	0	Des de l'ESS apostem per la transparència! Fer públics els salaris a nivell intern és bàsic.	0,00%
ind93	Indicador de % de persones treballadores extracomunitàries (estrangeres) sobre el total de membres de l'organització	10	Felicitats! Com a ESS hem de ser vanguarda en el camí cap a la interculturalitat, i aconseguir que les nostres organitzacions siguin l'expressió d'una societat inclusiva i diversa.	1,00%
ind96	Indicador de % de persones treballadores racialitzades sobre el total de membres de l'organització	10	Felicitats! Com a ESS hem de ser vanguarda en el camí cap a la interculturalitat, i aconseguir que les nostres organitzacions siguin l'expressió d'una societat inclusiva i diversa.	3,00%
ind20	Indicador de % de càrrecs de responsabilitat sobre total membres de l'organització disgregat per sexe	10	L'Enhorabona! Destaqueu per l'alta feminització dels vostres càrrecs de responsabilitat.	4,00%
ind21	Indicador de % de càrrecs de responsabilitat sobre total de persones treballadores	0	Atenció! Hauríeu d'ampliar la presència de càrrecs de responsabilitat de l' entitat en relació a la vostra base social per caminar cap a una major representativitat.	0,00%

ind23	Indicador de % de càrrecs societaris / polítics sobre total membres de l'organització disgregat per sexe	6	Molt bé! Teniu un bon percentatge de dones com a càrrecs societaris/polítics a la vostra organització.	1,80%
ind24	Indicador de % de càrrecs societaris / polítics sobre total de persones treballadores	10	Molt bé! Teniu un alt grau de càrrecs societaris en la vostra organització en relació a la base social i això us fa ser més plurals!	3,00%
ind27	Índex de Banda Salarial	10	Felicitats! Hi ha prou igualtat entre els sous que reben les pesrones treballadores de la vostra entitat i això distribueix la riquesa que genereu amb la vostra activitat entre els vostres membres.	4,00%
ind98	L'entitat utilitza un llenguatge no sexista i inclusiu?	6	Molt bé! Heu aconseguit que la comunicació escrita de la vostra entitat sigui inclusiva. Ara us toca treballar perquè total la comunicació ho sigui.	1,20%
ind59	Disposeu d'una política, pla d'acció o sistema de gestió ambiental?	0	La política marca el compromís de la vostra entitat vers el medi ambient, és important posar aquesta primera pedra.	0,00%
ind102	Incorporeu, ofereu o faciliteu alguna alternativa/ajuda en allò relacionat amb el transport?	10	Reduir les emissions a zero promovent la mobilitat sostenible i activa és una fita important per lluitar contra el canvi climàtic i la contaminació atmosfèrica i així millorar la qualitat de l'aire.	3,00%
ind60	Disposeu de pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència energètica?	0	Els petits canvis són poderosos! La conscienciació i el canvi d'hàbits en el quotidià és part important de la transformació: regletes amb interruptor, apagar els llums quan no s'utilitzen, apagar les pantalles, comprar els equips més eficients energèticament, etc.	0,00%
ind61	Disposeu de pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència en el consum d'aigua?	0	L'aigua és vida. Procureu aplicar mesures de millora i estalvi en el quotidià del dia a dia.	0,00%
ind62	Contracteu tot el servei elèctric amb empreses proveïdores que generen el 100% de la seva energia elèctrica a fonts renovables certificades amb garantia d'origen?	0	Felicitats! No sempre és fàcil garantir l'origen de la producció de l'electricitat d'una companyia.	0,00%
ind63	Utilitzeu paper reciclat i/o amb certificació d'explotació forestal sostenible de manera regular i majoritària?	0	La millor deforestació és aquella que no succeeix. Compareu preus i doneu el pas.	0,00%
ind65	Disposeu de pràctiques formals de prevenció de residus?	0	A la xarxa trobareu guies que us poden ajudar a millorar en l'organització d'esdeveniments. El disseny dels materials que s'utilitzen, el Km 0 i el càlcul de les emissions entre d'altres, són criteris que es poden introduir i que les persones assistents als actes segur que agrairan.	0,00%
ind67	A l'hora d'organitzar esdeveniments, teniu en compte criteris ambientals en la seva organització?	0	A la xarxa trobareu guies que us poden ajudar a millorar en l'organització d'esdeveniments. El disseny dels materials que s'utilitzen, el Km 0 i el càlcul de les emissions entre d'altres, són criteris que es poden introduir i que les persones assistents als actes segur que agrairan.	0,00%

ind69	A l'hora d'adquirir un producte, es contemplen criteris de consum responsable?	0	La informació i l'anàlisi previ a les compres ens garantirán el consum responsable com a organització. Les nostres compres són un element important en l'impacte de la nostra activitat.	0,00%
ind71	Sou socis/es o opereu amb entitats de finances ètiques?	0	Recordeu que les finances ètiques són una branca fonamental de l'ESS; són les que fan compatible la rendibilitat econòmica i financera amb la consecució d'objectius socials i ambientals. Heu d'implicar-vos! Comenceu a explorar les alternatives.	0,00%
ind40	Indicador de % de recursos econòmics en finances ètiques sobre total d'estalvis en entitats financeres	0	Que hi ha millor que poder gestionar els diners seguint els valors de la vostra pròpia organització? Us recomanem que incrementeu les finances ètiques.	0,00%
ind42	Indicador de % compres a proveïdors de mercat social de la XES	0	Recomanem que incrementeu les vostres compres a proveïdores del mercat social. L'intercooperació entre nosaltres és fonamental!	0,00%
ind103	L'entitat coopera amb altres que proporcionen els mateixos productes o serveis:	10	Felicitats! En oposició a la tendència a competir i buscar l'interès propis, des de l'ESS intercooperem.	4,00%
ind74	Arran de la vostra activitat, ¿genereu algun tipus de bé, servei o material que poseu a lliure disposició del comú i/o genereu béns creatius o coneixement sota llicències lliures com Creative Commons?	0	Els valors de l'ESS han d'aplicar-se també a la creació de coneixement i a l'àmbit digital: us recomanem repensar sota quines llicències compartiu els continguts que genereu, per tal que esdevinguin una aportació al procomú, i no un recurs intern que fomenta la privatització del coneixement.	0,00%
ind75	Indiqueu quin és el vostre compromís amb el programari lliure	0	Les tecnologies i plataformes digitals són un sector més de l'economia on hem d'aplicar els valors de l'ESS. L'ús acrític d'eines privatives com les de GAFAM (Google, Amazon, Facebook, Apple i Microsoft) contribueix a una perillosa acumulació de poder i capital en aquestes empreses.	0,00%
ind77	Preneu mesures actives preventives i/o per la promoció de la salut en el vostre centre de treball?	10	L'Enhorabona! Tenir cura de les persones és un tret distintiu de les organitzacions de l'ESS.	3,00%
ind78	L'organització disposa d'un reglament o protocol intern que contempli mesures de millora de les condicions laborals establertes en el conveni d'aplicació?	0	Atenció! Disposar d'un protocol de millora de les condicions laborals és bàsic. Contribueix a garantir el benestar de les persones de l'organització. A què espereu?	0,00%
ind104	Quina d'aquestes mesures s'apliquen per fomentar la formació de les persones treballadores:	7	La formació de les persones és un element essencial en el seu desenvolupament personal i professional. Incloure hores de formació o cobrir el cost de la formació és un pas important. Animeu-vos a oferir totes dues a les vostres persones treballadores.	2,10%
ind80	Contempleu mesures que millorin els permisos establerts per la llei en temes de conciliació de la vida familiar i laboral?	10	Molt bé! Amb aquesta mesura feu visible i gestioneu l'esfera reproductiva, que és essencial a l'ESS.	3,00%

ind105	<p>Genereu espais d'atenció emocional i cura a les persones treballadores en relació a la seva situació a l'entorn laboral?</p>	0	<p>Els d'atenció emocional i cura són mecanismes per generar espais de confiança a on poder treballar les emocions. Cal que presteu atenció i desenvolueu les mesures necessàries per a que sigui una realitat.</p>	0,00%
TOTAL				4,13

I. El sistema d'avaluació

Abans d'entrar en detall amb l'anàlisi dels vostres resultats, des de la Comissió de balanç social us volem fer alguns **aclariments respecte al sistema que hem utilitzat per avaluar els balanços.**

El sistema d'avaluació és probablement el principal repte quan parlem d'eines de mesura d'impacte, ja que és on s'ha de plasmar el criteri polític de l'ESS i operativitzar-lo en un sistema que combini la capacitat tècnica de recollir dades coherents i fiables, amb un marc de comparació significatiu.

Aquest any s'ha fet un esforç per millorar el procés d'avaluació, **definint unes notes de tall o rangs** per establir què entra i què no entra a la definició d'ESS.

Aquesta avaluació s'ha fet comparant els resultats de 35 indicadors del balanç social bàsic amb diferents trams establerts a partir dels resultats mitjans agregats de la campanya anterior –molts d'ells també diferenciats en funció de la forma jurídica-. Per tant, **els vostres resultats d'enguany s'han comparat amb els valors mitjans del 2017.**

La raó per la qual s'ha optat per iniciar l'anàlisi a partir de les mitjanes agregades és la convicció de què convé partir d'alguna cosa vinculada a la realitat de les organitzacions. Això no significa que totes les mitjanes agregades siguin valors de referència vàlids, perquè la seva anàlisi pot mostrar tan indicadors que no funcionen com a elements de discriminació, com mitjanes que no són prou ambicioses o que no reflecteixen l'essència i l'esperit polític de l'ESS.

Les experiències existents en matèria d'avaluació d'organitzacions en els àmbits ambiental, social i de bon govern mostren que cap sistema no és perfecte. Per aquesta raó, tant l'any passat, en el que vàrem testejar un sistema més bàsic d'avaluació, com enguany, en el que l'hem perfeccionat, hem estat molt conscients del significat de l'avaluació i de la seva implicació. Així doncs, hem intentat que aquesta comptés tots els matisos i detalls del funcionament d'una organització i el seu comportament ètic.

Cada indicador té una ponderació determinada a dins del seu bloc i la puntuació total que una organització pot obtenir es calcula sobre 10. No tots els indicadors apliquen a totes les organitzacions. Per exemple, si l'organització no té persones treballadores, els indicadors relacionats amb persones treballadors s'anul·len i per tant el resultat final segueix sent sobre 10 però únicament sobre els indicadors que computen. Si el resultat final està per sobre de 4 sobre 10, considerem que l'entitat ha superat l'avaluació.

A la següent taula es pot consultar el **pes de cada bloc sobre la puntuació total** en el sistema d'avaluació:

TAULA 1: PES PONDERAT PER CADA BLOC AVALUAT		
Blocs avaluats	Nombre indicadors	Pes de cada bloc
Economia i política de lucre	2	4%
Democràcia i equitat	13	36%
Sostenibilitat ambiental	9	24%
Compromís social i cooperació	6	21%
Qualitat del treball	5	15%
Total d'indicadors	35	100%

II. **L'anàlisi de resultats**

La vostra organització ha obtingut **una puntuació de 4 sobre 10**, situant-vos bastant per sota de la puntuació mitjana de les organitzacions que han fet balanç social i l'han superat, que ha estat de 6 sobre 10.

Enguany, des de la comissió de balanç social hem decidit que **les organitzacions situades entre el 4 i el 5, serien acceptades al catàleg de mercat social**, entenent que aquest informe ajudarà al fet que l'any vinent organitzacions com la vostra, se situïn per sobre del 5.

Des de la comissió hem fet una anàlisi dels vostres resultats per, d'una banda, destacar els aspectes positius de la vostra entitat, i de l'altra, ressaltar els punts que creiem que la vostra organització ha de millorar per tal de caminar cap a l'excel·lència en l'ESS.

a) Punts forts de la vostra organització:

- L'ESS defensa la **reinversió dels possibles beneficis i la redistribució de la riquesa**. Seguiu així, destinant els vostres beneficis a la millora, a l'ampliació del projecte o al suport d'altres iniciatives solidàries entre d'altres.
- En relació als **càrrecs de càrrecs societaris i polítics** sobre el total de persones treballadores (indicador 24), la vostra puntuació se situa en un 10. Això vol dir que supereu la mitjana en comparació a altres organitzacions amb la vostra mateixa forma jurídica. Tot i que entenem que aquests càrrecs són compartits amb [redacted] i que són puntuacions positives, **us encoratgem** a l'igual que hem fet amb [redacted] **a seguir ampliant aquests càrrecs** per tal de fer més oberts i amplis els espais de presa de decisions. Seguint en la mateixa línia us volem felicitar pel bon percentatge de dones en aquests càrrecs societaris i polítics, i també als de responsabilitat, tal com mostren els indicadors 20 i 23. **La feminització d'aquests càrrecs és quelcom positiu i us animem a seguir en la mateixa línia.**
- Per primer cop s'han introduït indicadors relacionats amb la interculturalitat al balanç social. **L'ESS ha de ser un espai inclusiu, que superi les exclusions i discriminacions que es donen en el sistema capitalista i aconseguir revertir les desigualtats que es produeixen en l'actual mercat de treball.**

Sou de les poques entitats que teniu persones extracomunitàries i racialitzades com a treballadores. **Felicitats per haver iniciat un camí més divers i intercultural.** A Catalunya hi ha poques experiències d'ESS amb presència important de persones racialitzades, i encara menys, liderades per persones racialitzades. **Animeu-vos a seguir afavorint la perspectiva i les pràctiques interculturals dins de la vostra entitat.**

b) **Punts dèbils i propostes de millora:**

- **En relació als càrrecs de responsabilitat sobre el total de persones treballadores**, la vostra puntuació se situa en un 0. Tot i que entenem que és [] qui defineix els eixos principals del [] l'indicador 21 se situa per sota de la mitjana en comparació a la vostra mateixa forma jurídica.
- **Fer públics els salaris a escala interna és un exercici imprescindible de transparència.** Formeu part del 17% d'organitzacions que no fan públics els salaris. Hauríeu de treballar per revertir aquest fet, i formar part de les organitzacions que sí aposten per la transparència (el 83%).
- Heu de prestar molta atenció a la part ambiental de la vostra organització. **Observem que compliu únicament 1 criteri dels 9 en el bloc de medi ambient.** Des de l'ESS es considera que tota l'activitat productiva i econòmica està íntimament relacionada amb la natura. Per això, **és fonamental que les entitats de l'ESS integrin la sostenibilitat ambiental en totes les seves accions.**

En aquest sentit, **no disposeu de pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència en el consum d'energia i d'aigua.** Aquestes són fonamentals per tal de de que les pràctiques del dia a dia de l'organització tinguin menys impacte ambiental i ajudin a combatre el canvi climàtic.

Tampoc disposeu de pràctiques formals de prevenció de residus. Heu de saber que la reducció i reutilització de residus són la base de la reducció del consum de materials, la prevenció de residus i l'economia circular. Per què no iniciu noves pràctiques en aquesta línia?

En relació al contracte del servei elèctric, no sempre és fàcil garantir l'origen de la producció de l'electricitat d'una companyia, però us recomanem que **consulteu les empreses proveïdores del vostre servei elèctric i compareu.** Les més transformadores donen eines i serveis per disminuir el vostre consum elèctric. Des

de la Comissió de balanç social recomanem SomEnergia; un proveïdor d'energia renovable certificat i que forma part del mercat social.

L'ús de paper reciclat va ser un dels primers canvis que es van començar a fer en els entorns de feina "administratius". Animeu-vos a fer aquest pas.

Proposta: Us recomanem que redacteu un pla de gestió ambiental.

Penseu que aquest és el que marca el compromís de la vostra entitat vers el medi ambient. En aquest pla, hauríeu d'integrar pràctiques i procediments per l'estalvi i l'eficiència energètica i de l'aigua. Recordeu que la transformació del model energètic és bàsica per poder transformar el sistema. Procureu aplicar mesures de millora i estalvi en el quotidià del dia a dia tant el consum energètic com en el consum d'aigua i marqueu aquest objectiu com a prioritari per l'any vinent. Implanteu també pràctiques formals de prevenció de residus. Heu de saber que la reducció i reutilització de residus són la base de la reducció del consum de materials, la prevenció de residus i l'economia circular. **Us recomanem que integreu aquestes debilitats al pla i que fixeu com una prioritat per l'any vinent l'aspecte ambiental.** De ben segur que millorareu i us podreu posicionar en el marc de l'excel·lència en el plànol ambiental.

- Observem que no sou sòcies de finances ètiques. **Considerem imprescindible que les iniciatives de l'ESS no alimentin la banca convencional i les seves pràctiques. Les finances ètiques són una peça clau en el desenvolupament de l'economia social i solidària.** És important que com a entitats de l'ESS gestionem els diners seguint els valors de la nostra pròpia organització i que per tant, els diners que dipositem puguin ser una eina útil per al desenvolupament de la societat gràcies a l'afavoriment de projectes, que com l'ESS, tenen en compte criteris ètics, socials, ambientals.

Proposta: Consulteu les diferents opcions de [banca ètica](#) i feu el pas. Col·laboreu amb un procés de finançament que incorpora l'ètica i poseu els vostres diners al servei de la transformació social! Aquestes entitats financen activitats que poden resultar més coherents amb el sistema de valors de l'ESS. Des de la comissió de balanç social valorem l'ús de les finances ètiques, tant en l'estalvi, el préstec com en l'operativa de la iniciativa. Si després d'analitzar-ho, les finances ètiques encara no donen resposta a les vostres necessitats, les caixes cooperatives poden ser un primer pas intermedi, ja que encara que no operen mitjançant criteris de banca ètica, sí que tenen una estructura interna cooperativa. Cal dir però, que la Comissió de balanç social de la XES es posiciona clarament a favor de la banca ètica.

- Observem **que no realitzeu compres a proveïdors del mercat social**, a diferència de la mitjana d'entitats de la vostra forma jurídica. Des de la comissió considerem que el percentatge de compres a proveïdors del mercat social ha de ser sempre superior al 50%. Veiem que en oposició a la tendència a competir i buscar l'interès propi, intercoopereu amb altres entitats tal com mostreu a l'indicador 103 del vostre balanç social. Justament, **una altra forma d'intercoopereu i de construir mercat social és augmentant el nombre de compres a proveïdors de l'ESS.**

Proposta: Entreu al [catàleg de mercat social](#) i al [Pam a Pam](#) i contacteu amb organitzacions que us puguin proveir dels recursos i serveis necessaris per a la vostra entitat. Per a potenciar la construcció de mercat social establint un circuit econòmic i de satisfacció de necessitats basats en els principis de l'ESS, **les compres a proveïdors són un pilar fonamental.** Per a més informació sobre el mercat social, [consulteu el web](#). Si les organitzacions del mercat social no poden proveir les vostres necessitats, un pas previ és apostar per entitats no lucratives i/o de lucre limitat, com les cooperatives.

- **Els valors de l'ESS han d'aplicar-se també a la creació de coneixement i a l'àmbit digital, que són sectors cada cop més importants de l'economia.** Tal com mostra el vostre resultat a l'indicador 74, us recomanem repensar sota quines llicències i/o polítiques compartiu els continguts que genereu, per tal que esdevinguin una aportació al procomú, i no un recurs intern que fomenta la privatització del coneixement i la replicació d'esforços.

Proposta: Us animem al fet **que poseu a lliure disposició del comú els béns creatius** (materials, documentació, etc.) o de coneixement (la forma de fer-ho que dóna més garanties és la utilització de llicències lliures com Creative Commons). A través de la **Comissió Procomuns de la XES**, que treballa la confluència entre l'ESS i l'economia del procomú, podeu aprendre més sobre les llicències lliures al vostre abast. Per a més informació contacteu amb procomuns@xes.cat.

- Observem amb l'indicador 75 que **no utilitzeu programes ofimàtics de software lliure de manera regular i majoritària.** No podem oblidar que les tecnologies i plataformes digitals són un sector més de l'economia al que també hem d'aplicar els valors de l'ESS i els criteris de consum responsable. L'ús acrític d'eines privatives com les de GAFAM (Google, Amazon, Facebook, Apple i Microsoft) contribueix a una perillosa acumulació de poder i capital en aquestes empreses, que respon a la lògica competitiva i depredadora del capitalisme i que atempta contra el bé comú.

Proposta: Us **encoratgem a utilitzar el programari lliure a tots els sistemes operatius.** A la **Comissió Procomuns de la XES** podeu trobar informació sobre les alternatives procomunes i cooperatives existents. Per a més informació contacteu amb procomuns@xes.cat.

- Valorem molt positivament que la vostra organització fomenti mesures de formació i de cures entre les seves persones treballadores i que contempleu mesures que millorin els permisos establerts per la llei en temes de conciliació de la vida familiar i laboral. Les cures cap a les persones que treballen o participen en la iniciativa i els mecanismes que permeten conciliar la vida personal amb la feina són trets característics de l'ESS. No obstant això, a partir dels indicadors 78 i 105 detectem que encara **heu de fer algunes passes més per contemplar globalment les necessitats generals de les persones que en formen part i donar una resposta des de l'àmbit laboral, de participació i de les cures.**

Proposta: Recomanem que replantegeu l'estratègia de qualitat del treball a la vostra entitat. Disposar d'un protocol de millora de les condicions laborals permet assegurar unes condicions dignes a les vostres treballadores. En aquest protocol, i per arribar a posar al centre de l'economia el benestar de les vostres treballadores, a més dels espais de cura hauríeu de generar espais d'atenció emocional. Animeu-vos i construïu aquesta estratègia entre totes.

Reiterem l'agraïment al vostre compromís amb l'economia social i solidària i **us esperem a la propera campanya de balanç social.**

Recordeu que la vostra organització forma part del mercat social i que apareixeu al [catàleg d'organitzacions del mercat social](#) i

 Difoneu els vostres resultats i feu-vos visibles juntament amb la resta d'entitats de la comarca d'Osona que compleixen els valors de l'economia social.

Per últim, no deixeu de llegir [l'informe de mercat social](#) que ja està accessible, i que permet posar al dia l'estat dels diferents processos i eines desplegades per la XES en la construcció de mercat social.